

Tlf: 96 34 73 00
aalborg@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Visionsvej 51
DK-9000 Aalborg
CVR-nr. 20 22 26 70

HJØRRING KOMMUNE
Revisionsberetning nr. 23
LØBENDE REVISION
Side 571 - 579
Delberetning for regnskabsåret 2017

1	INDLEDNING	573
1.1	INDLEDNING	573
2	REVISIONENS BEMÆRKNINGER	573
2.1	GENERELT	573
2.2	REVISIONENS BEMÆRKNINGER	573
2.2.1	Opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger	573
3	REGNSKABSFØRING OG INTERNE KONTROLLER	574
3.1	PRINCIPPER FOR ØKONOMISTYRING	574
3.2	BILAGSBEHANDLING, FUNKTIONSADSKILLELSE OG INTERNE KONTROLLER	574
3.3	BEHOLDNINGSEFTERSYN OG GENNEMGANG AF UDVALGTE BALANCEPOSTER	575
3.4	DECENTRALT BESØG	575
3.5	BILAGSREVISION PÅ UDVALGTE OMRÅDER	576
4	LØN- OG PERSONALEOMRÅDET	576
4.1	FORRETNINGSGANGE OG SAGSREVISION	576
4.2	VEDERLAG MV. TIL POLITIKERE	576
4.3	LØNUDBETALING TIL DEN ADMINISTRATIVE LEDELSE	576
5	PERSONDATAFORODNING	577
6	REVISION AF DE SOCIALE OMRÅDER MED STATSREFUSION	577
6.1	GENERELT	577
6.1.1	Formål	577
6.1.2	Revisionens omfang og udførelse	577
6.2	FORRETNINGSGANGE MV.	578
6.2.1	Forretningsgange	578
6.3	PERSONSAGER	578

Til Hjørring Byråd

1 INDLEDNING

1.1 INDLEDNING

I henhold til Lov om Kommunernes Styrelse og revisionsregulativet for Hjørring Kommune afgives hermed beretning om revisionsarbejder vedrørende 2017 udført indtil 15. februar 2018.

Revisionen udføres ved stikprøver med det formål at vurdere og efterprøve, om interne forretningsgange og kontrolsystemer fungerer hensigtsmæssigt og betryggende. Endvidere vurderes og efterprøves det, om kommunens dispositioner vedrørende regnskabsmæssige forhold m.v. er i overensstemmelse med byrådets bevillinger og øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

I forbindelse med revisionen skal det vurderes, om udførelsen af byrådets og udvalgenes beslutninger, og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender, er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Om revisionens tilrettelæggelse og udførelse samt ledelsens og revisors opgaver og ansvar henvises i øvrigt til vores beretning om revisionsaftale (beretning nr. 22).

Revisionen i den anførte periode har omfattet de områder, der er omtalt i denne beretning.

Vi gør opmærksom på, at revisionen for regnskabsåret 2017 først er afsluttet, når vi har revideret årsregnskabet og har afgivet revisionsberetning herom.

2 REVISIONENS BEMÆRKNINGER

2.1 GENERELT

Revisionsbemærkninger, der skal behandles af byrådet og fremsendes til tilsynsmyndigheden, er anført under afsnit 2.2.

Vi har pligt til løbende at vurdere, om der skal skrives en revisionsbemærkning, hvis

- regnskabets poster ikke er i overensstemmelse med byrådets beslutninger
- der er handlet i strid med gældende love og bestemmelser
- lovligheden af en post eller disposition anses for tvivlsom
- der ved gennemgang af de etablerede forretningsgange konstateres væsentlige mangler i kontrolmæssig henseende, idet revisionen samtidig kan fremsætte forslag til udbedring af konstaterede mangler
- foreskrevne forretningsgange i øvrigt ikke er fulgt.

2.2 REVISIONENS BEMÆRKNINGER

Den udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

2.2.1 Opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger

Ved revisionen har vi foretaget opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger samt andre forhold omtalt i tidligere revisionsberetninger.

Nedenfor er tidligere afgivet revisionsbemærkning samt den opfølgning, der er gennemført af kommunen i forhold til bemærkningen, gengivet.

Revisionsberetning nr. 21 (side 532):

"Manglende rettidig opfølgning på Sygedagpenge

Vi har konstateret, at rettidigheden ved 1. opfølgning (inden 8 uger) og/eller den efterfølgende opfølgning (hver 4 uge) i flere sager ikke er overholdt.

Der er i flere sager tale om større overskridelser af rettidigheden.

Det er aftalt, at kommunen ved udførelse af ledelsestilsyn i en periode skærper opmærksomheden på rettidighed ved opfølgningerne i sagerne, således, at bestemmelserne i sygedagpengelovens § 13b fremover overholdes.

I forlængelse heraf har kommunen oplyst, at der er iværksat en række væsentlige tiltag for at forbedre sagsbehandlingen på området. Disse tiltag indebærer i hovedtræk

- Væsentlige organisatoriske ændringer
- Optimering af sagsgangene
- Skærpet ledelsestilsyn

Det vil samtidigt indebære, at sagsvandringen mellem de forskellige teams vil blive minimeret. Sagsbehandleren ejer fra nu af sagen fra start til slut - uanset sagens varighed og overgang til jobafklaringsforløb. Det minimerer antallet af sagsbehandlerskift og suboptimering ift. overdragelse af sager.

Vi vil følge op på forholdet ved førstkommande revisionsbesøg".

Byrådets besvarelse:

Det fremgår af byrådets godkendelse af den omhandlende revisionsberetning, at der fra forvaltningens side er iværksat en række væsentlige organisatoriske, ledelses- og sagsbehandlingsmæssige tiltag for at forbedre sagsbehandlingen på området, og at vi vil følge op på forholdet ved førstkommande revisionsbesøg.

Konklusion

Vi har i forbindelse med den løbende sagsrevision på det sociale område fulgt op på området, Konklusionen herpå er, at vi ser en væsentlig forbedring i den rettidig opfølgning i 2017 - som fremgår af afsnit 6.3 i denne beretning.

På grundlag af byrådets besvarelse og vores opfølgning anser vi bemærkningen som afsluttet.

3 REGNSKABSFØRING OG INTERNE KONTROLLER

3.1 PRINCIPPER FOR ØKONOMISTYRING

Vi har gennemgået kommunens principper for økonomistyring og herunder vurderet, om principperne fortsat beskriver rammen og reglerne for, hvordan kommunens økonomistyring, kasse- og regnskabsvæsen m.v. udøves i praksis.

Konklusion

Det er fortsat vores opfattelse, at principperne for økonomistyring i fornødent omfang beskriver rammen og reglerne for kommunens kasse- og regnskabsvæsen, herunder niveauet for de interne kontroller og ledelsestilsynet.

I de følgende afsnit har vi efterprøvet, om konkrete og væsentlige dele af principperne for økonomistyring fungerer i praksis.

3.2 BILAGSBEHANDLING, FUNKTIONSADSKILLELSE OG INTERNE KONTROLLER

Vi har valgt at sætte fokus på, om bilagsbehandlingen i kommunen overholder de regler, som er vedtaget i principperne for økonomistyring.

Principperne indeholder følgende grundlæggende regler for den elektroniske bilagsbehandling i kommunen:

- Bilagene kræver alene elektronisk attestation før bogføring og betaling.

- Den ledelsesmæssige kontrol af øvrige bilag er integreret i de budgetansvarliges almindelige ledelsestilsyn ud fra en afvejning af risiko og væsentlighed. Det fremgår af principperne, at de budgetansvarlige har pligt til at tilrettelægge, beskrive, udføre og dokumentere et økonomisk ledelsestilsyn.
- Økonomi og Finans udfører kontroller af særligt risikofyldte manuelle udbetalinger.

Vi har undersøgt, om bilagsbehandlingen følger disse regler og i det hele taget er tilrettelagt hensigtsmæssigt og betryggende.

Der er ikke etableret en fuldstændig funktionsadskillelse mellem disponerende, registrerende og kontrollerende funktioner i kommunen. Dette forhold forøger risikoen for fejl som følge af tilsigtede eller utilsigtede handlinger eller mangler.

Ledelsen har etableret interne kontroller til imødegåelse af disse risici. Blandt andet er der kontrol af pengestrømme, som ikke er omfattet af NEM-konto, budgetansvarliges ledelsestilsyn, systemansvarliges kontroller af indberetninger og kontrol med særligt risikofyldte bilag. Herudover har kommunen udviklet et system, som elektronisk dokumenterer udførte økonomiske ledelsestilsyn.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens bilagsbehandling er velfungerende og dermed er tilrettelagt på en hensigtsmæssig og betryggende måde. Det er ligeledes vores vurdering, at bilagsbehandlingen afvikles i overensstemmelse med den valgte praksis og gældende konteringsregler. Vi har således ikke fundet fejl i de bilag, som vi har gennemgået.

3.3 BEHOLDNINGSEFTERSYN OG GENNEMGANG AF UDVALGTE BALANCEPOSTER

Vi har foretaget et uanmeldt beholdningseftersyn pr. 31. august 2016, som har omfattet kontrol af tilstedeværelsen af kommunens likvide aktiver, midlertidige anbringelser, fejlkonti og ventende remittering.

Vi har undersøgt, om den etablerede kassevirksomhed fungerer betryggende og følger reglerne for kassekontrol m.v., som beskrevet i principperne for økonomistyring.

Endvidere har vi vurderet de generelle forretningsgange for afstemning af balancekonti.

Vi har ved vores gennemgang af afstemninger af balancekonti haft fokus på, at balancens poster løbende bliver afstemt og udlignet, så der ikke opstår uafklarede mellemværender og differencer med borgere, virksomheder og myndigheder.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens kassevirksomhed fungerer betryggende og følger de regler, som byrådet har vedtaget. Under eftersynet fik vi bekræftet tilstedeværelsen af de kontante og likvide beholdninger.

Det er vores opfattelse, at der er etableret en betryggende forretningsgang for afstemning af balancens konti, som sikrer en løbende afstemning af balancens poster. Dette underbygges af vores stikprøver på udvalgte balanceposter.

3.4 DECENTRALT BESØG

Vi har i september måned 2017 foretaget uanmeldt eftersyn ved Ældrecenter Lundgården.

Besøget har omfattet stikprøvevise kontroller af institutionens forretningsgange og håndtering af udvalgte områder, ligesom vi har vurderet implementeringen af kommunens principper for økonomistyring.

Ved besøget har vi blandt andet undersøgt følgende områder:

- Behandling af beboermidler
- Økonomisk ledelsestilsyn

Konklusion

Det foretagne eftersyn har ikke givet anledning til kommentarer.

3.5 BILAGSREVISION PÅ UDVALGTE OMRÅDER

Vi har gennemgået en stikprøve af regnskabsbilag inden Folkeskoleområdet.

Konklusion

Gennemgangen har ikke givet anledning til kommentarer.

4 LØN- OG PERSONALEOMRÅDET

4.1 FORRETNINGSGANGE OG SAGSREVISION

Vi har foretaget stikprøvevis lønrevision for 2017. Lønrevisionen har til formål at sikre, at procedurerne omkring indberetning og udbetaling af løn fungerer betryggende.

Vores lønrevision tager afsæt i en vurdering af de arbejdsgange og interne kontroller, som har væsentlig betydning for løndannelsen både centralt og decentralt. På baggrund af denne vurdering har vi udvalgt en række lønsager til test af forretningsgangene.

I lønsagerne har vi bl.a. påset,

- at der foreligger underskrevet ansættelsesbrev
- at lønindplaceringen, jf. ansættelsesbrevet, er i overensstemmelse med gældende overenskomst
- at der er overensstemmelse mellem ansættelsesbrevet og den udbetalte løn
- at der for udbetaling af særydelser foreligger dokumentation for den udbetalte ydelse
- at den udbetalte særydelse er udbetalt med korrekt beløbssats.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens etablerede forretningsgange vedrørende lønadministrationen er betryggende og fungerer hensigtsmæssigt. Vi har ikke fundet væsentlige fejl eller mangler i de gennemgåede stikprøver.

4.2 VEDERLAG MV. TIL POLITIKERE

Vi har undersøgt, om byrådet har truffet beslutning om ændring af vederlæggelse af byrådet i henhold til den nye bekendtgørelse nr. 1530 af 9. december 2016 om vederlag, diæter, pension mv. for varetagelsen af kommunale hverv.

Vi har foretaget gennemgang af udbetalte vederlag, diæter og godtgørelser til borgmester, udvalgsformænd og byrådsmedlemmer.

Konklusion

Gennemgangen af udbetalt vederlag m.v. har vist, at udbetalingerne er foretaget i henhold til gældende regler og kommunens bestemmelser i øvrigt.

4.3 LØNUDBETALING TIL DEN ADMINISTRATIVE LEDELSE

Vi har foretaget en stikprøvevis gennemgang af lønudbetaling til den administrative ledelse og personalet på Løn- og Personalekontoret.

Konklusion

Gennemgangen af lønudbetalinger har vist, at der ikke er foretaget fejludbetalinger.

5 PERSONDATAFORODNING

Fra den 25. maj 2018 bortfalder den danske persondatalov, og de nye regler i EU-persondataforordningen skal anvendes ved behandlingen af personoplysninger. EU-persondataforordningen stiller krav til den dataansvarlige om, at registrering og behandling af personoplysninger sker i overensstemmelse med udtrykkeligt angivne og legitime formål, at behandlingen skal være rimelig og gennemsigtig i forhold til den registrerede, og at både den dataansvarlige og databehandleren er underlagt dokumentationskrav i forhold til opfyldelse af forordningen. Det kan være forbundet med sanktioner og herunder bødestraf såvel for virksomheder som offentlige myndigheder ikke at overholde forordningen.

Vi har fået bekræftet af den daglige ledelse, at der er iværksat en proces som efter ledelsens opfattelse sikrer, at Hjørring Kommune på størstedelen af de væsentlige punkter pr. 25. maj 2018 opfylder forordningens krav. Hjørring Kommune bekræfter ligeledes, at der anvendes de nødvendige ressourcer for at kommunen på alle væsentlige punkter opfylder forordningens krav inden for kort tid efter 25. maj 2018.

6 REVISION AF DE SOCIALE OMRÅDER MED STATSREFUSION

6.1 GENERELT

De efterfølgende afsnit vil indeholde en beskrivelse af formål, omfang samt revisionens udførelse, som er dækkende for samtlige reviderede personsagsområder. Personsagsområderne er opdelt i overensstemmelse med den autoriserede kontoplan på hovedfunktionsniveau.

6.1.1 Formål

Formålet med revisionen er at efterprøve, om kommunens administrative og regnskabsmæssige praksis, herunder forretningsgange, interne kontrolprocedurer samt procedurer for sagsbehandling på de sociale områder, er hensigtsmæssige og fungerer på betryggende vis.

Revisionen udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik og bekendtgørelse nr. 1591 af 15. december 2017 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Børne- og Socialministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Transport-, Bygnings- og Boligministeriets og Undervisningsministeriets ressortområder.

6.1.2 Revisionens omfang og udførelse

Revisionen gennemføres ved en kombination af system- og substansrevision baseret på revisors faglige vurdering af kommunens systemer, forretningsgange, kontrolmiljø m.v.

Antallet af gennemgåede sager skal ses i sammenhæng med de anvendte revisionsmetoder, test af kontroller og substansrevision.

Udvælgelsen af personsager planlægges og gennemføres ud fra revisors faglige vurdering af væsentlighed og risiko, og der er lagt særligt vægt på følgende kriterier:

- nyetablerede sager
- sager af væsentlig økonomisk karakter
- sager af væsentlig sagsbehandlingsmæssig, principiel og lokal karakter
- sager efter revisors vurdering.

Revisionen omfatter ikke en socialfaglig vurdering, men alene en vurdering af det retlige grundlag i sagerne.

Vi har foretaget kontrol af, at bogførte udbetalinger m.v. er sket med hjemmel i meddelte bevillinger samt gældende love og bestemmelser. Det er endvidere efterprøvet, om der ved sagsbehandlingen er taget hensyn til principielle afgørelser, der er truffet af decisionsmyndigheder og ankeinstanser inden for de forskellige områder.

Vi har endvidere efterprøvet, om kommunen ved sagsoprettelse og ved lovpligtige sagsopfølgninger har udnyttet muligheden for at foretage kontrol af oplysninger om økonomiske forhold, herunder i fornødent omfang har sammenholdt oplysninger fra forskellige registre med det formål at sikre, at der ikke udbetales uforenelige ydelser.

6.2 FORRETNINGSGANGE MV.

6.2.1 Forretningsgange

I henhold til regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen på områder med statsrefusion og tilskud skal kommunen have tilrettelagt interne kontroller til sikring af kvaliteten i sagsbehandlingen.

Vi har efterprøvet, om kommunens administrative og regnskabsmæssige praksis (herunder forretningsgange, interne kontrolprocedurer, procedurer for sagsbehandling samt kvalitetskontrol) inden for følgende personsagsområder er hensigtsmæssig og fungerer på betryggende vis:

- Tilbud til udlændinge (herunder integrationsprogram og introduktionsforløb og ydelser til udlændinge omfattet af integrationsloven)
- Kontante ydelser (herunder kontanthjælp, uddannelseshjælp, sygedagpenge, kontantydelse og SEL § 100)
- Revalidering (herunder jobafklaringsforløb og fleksjob/flekslønstilskud)
- Arbejdsmarkedsforanstaltninger (herunder indsatsen for forsikrede ledige).

Vi har foretaget test af kontroller i en række personsager for at efterprøve kommunens forretningsgange, kvalitetskontrol og andre interne kontroller.

Konklusion

Det er vores vurdering, at der generelt er etableret hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange m.v. på personsagsområderne, samt at der administreres i overensstemmelse med disse.

6.3 PERSONSAGER

På baggrund af en vurdering af væsentlighed og risiko er der foretaget gennemgang af personsager.

Personsagsgennemgangen er foretaget som kombination af test af kontroller samt juridisk kritisk revision inden for følgende områder:

- Tilbud til udlændinge (herunder integrationsprogram og introduktionsforløb og ydelser til udlændinge omfattet af integrationsloven)
- Kontante ydelser (herunder kontanthjælp, uddannelseshjælp, sygedagpenge, kontantydelse og SEL § 100)
- Revalidering (herunder jobafklaringsforløb og fleksjob/flekslønstilskud)
- Arbejdsmarkedsforanstaltninger (herunder indsatsen for forsikrede ledige).

Sammenfattende konklusion på personsagsgennemgang

På baggrund af den udførte revision er det vores opfattelse, at personsagerne generelt administreres i overensstemmelse med gældende regler.

På følgende områder har vi alene fundet få eller ingen fejl:

- Integrationsprogram
- Kontanthjælp
- Kontantydelse
- Flekslønstilskud
- Forsikrede ledige
- Kontanthjælp til personer efter integrationsloven

- Merudgifter til voksne jf. SEL §100
- Fleksjob - visitation og opfølgning
- Uddannelseshjælp.

På følgende områder er der efter vores vurdering behov for øget fokus på sagsadministrationen:

Sygedagpenge

I 2 ud af 4 sager er der ikke foretaget rettidig opfølgning. I begge sager er der tale om mindre overskridelser af rettidigheden på henholdsvis 6 og 8 dage. Afdelingen har overfor os oplyst, der fortsat arbejdes med at forbedre rettidigheden i samtaler.

På baggrund af ovenstående er det vores vurdering, at der er sket en kraftig forbedring i rettidig opfølgning siden vores revision for 2016.

Jobafklaringsforløb

I 2 ud af 3 sager foreligger rehabiliteringsplanens indsatsdel ikke. Det er oplyst, at afdelingen snarest vil beskrive indsatsdelen.

Revalidering

I 1 ud af 2 gennemgåede sager er der ikke foretaget rettidig opfølgning. Herudover er der øvrige enkeltstående fejl.

Vi har fået oplyst, at der er arbejdet med nye procedurer i forhold til at sikre rettidig opfølgning.

Detaljeret opgørelse af fejl på personsagsniveau:

I bilag til den afsluttende beretning vil fremgå en mere detaljeret redegørelse for resultatet af den udførte personsagsgennemgang samt de tværministerielle oversigter.

Aalborg, den 9. marts 2018

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Torben Rohde Pedersen
Statsautoriseret revisor